

עניני הוצאה על דף היומי - שיעור 252

I. אם יש איסור להכניס לתוך כיסו כל חפץ כמו שעון ומטפחת אפילו בביתו שמא ישכח ויצא בו לרה"ר

(א) עיין בשבת (י"ג:) דחנניא אומר חייב אדם למשמש בכגדו ע"ש עם חשכה שמא ישכח ויוצא חפצו לרה"ר ויש אומרים דאם צריך להסיר חפצו ע"ש מכיסו כ"ש שאינו יכול ליתן בכיסו בשבת דשמא ישכח ויוצא חפצו ועיין במעשה רב מהגר"א (קמ"א - ז) שכתב דאין ליתן שום דבר בכיסי הבגדים בשבת אפילו בבית אבל בידו חזי ולא ישכח וכ"כ השו"ע הרב (ע"ג - כ"ג) דאין להתיר לטלטל שום חפץ בבית אלא בידו ואפילו להיש אומרים שאין לנו רה"ר כלל אין להקל בדבר וראיתו מהאיסור להביא מפתח אפילו בחצר הבית שהוא מעורבת כי אם בידו ולא בחגורתו שמא ישכח ויוציאנה לרה"ר ועיין בפמ"ג (ה"ב - סק"ג) דיש לומר דזהו אפילו להמתירים להתקשט בבית תכשיטיה מ"מ במפתח יש להחמיר וכ"כ המנחת שבת (פ"ד - סק"ג) וכ"כ הברית עולם (דף 103) ושמעתי שכן נהג רב משה פיינשטיין

(ב) אמנם עיין בספר תהלה לדוד (כ"ג - ט"ז) דעיקר הא דחייב למשמש בכגדו היינו לידע מה שיש אצלו בכגדו וכיון שידע סגי וא"צ להסירו ולכן אפילו בשבת מותר להניח בכגדו וחיישינן רק לדבר שכוח (רמב"ם י"ט - כ"ו) ולכן כתבו הטור והשו"ע בלשון מצוה למשמש לאשמעין דהאי חייב דקאמר חנניא אינו אלא מצוה מן המובחר אבל מדינא מותר ועוד כתב דמימרא דחנניא הוא כשעומד ברה"ר ושמא ישכח ויעבור ד"א אבל מרה"י לרה"ר לא גזרו וזה חידוש גדול ועיין במג"א (כ"ג - סק"ו) דאפילו דלית לנו רה"ר מצוה למשמש משום מוקצה אבל משום הוצאה אין צריך למשמש ערב שבת כי זה גזירה לגזירה (מחצהש"ק כ"ו) ועיין במ"ב (סק"ו) שכתב דאם הוא רגיל לשאת בכיסו דבר המותר לטלטל שצריך למשמש מתחלה אפילו בשבת וקשה איך שייך רגיל לשאת אם אסור ליתן לכתחלה עיין בשש"כ (י"ח - הערה קע"ו) דדוקא בכגדו שרגיל לצאת בו לרה"ר אסור אבל מותר להחזיק מטפחת בחלוק בית שאין רגילים לצאת בו לרה"ר מ"מ כתב דבזמננו אין מקפידים בתוך הבית לאחוז בתוך הכיס מטפחת (הערה כ"ח)

(ג) למעשה ראינו בחוש דמי שאינו נזהר להניח בכיס של בגדיו חפצו לא ימלט שלא ישכח ויוציאנה לרה"ר ועיין במועדים וזמנים (ז - ק"מ נהג"ה) מעשה שהיה ברבינו חיים מבריסק ופסק דאיסור מתעסק אין צריך תשובה אבל איסור חייב אדם למשמש בכגדו ע"ש צריך תשובה ועיין בבה"ל דסמוך לשקיעה ממש אף ביושב בביתו חייב למשמש בכגדו ועיין באג"מ (ה - כ"ד)

II. לנקות כיסי בגדים מפירורין ומעפר והמאך

(א) עיין במנחת שבת (פ"ג - ה) שהביא מכמה אחרונים דאפילו חצי שיעור ואפילו משהו אסור להוציא מן התורה ברה"ר גמור וכן הפירורים בשולי הבגדים צריך לנקות והביא מעשה מחסיד אחד נענש דלא נזהר ויצא בו ברה"ר וכ"כ השו"ר המנחה

(ב) אמנם עיין בשו"ת יביע אומר (ה - כ"ח) דאין פוסקים הלכות ע"פ סיפור מעשיות וחלומות שאין ב"ד של מעלה יכולים לדון על דבר שנמצא בש"ס ופוסקים בהדיא ולכן אין איסור בדבר משום שהוא מתעסק אצל הוצאה והוא כלאחר יד ורק חצי שיעור וגם אין לנו רה"ר והוא אינו מתכוין ופסיק רישא דלא איכפת ליה ומותר וכ"כ השו"ת

ארץ צבי (ט"ג) דבפס"ר דלא ניחא ליה בחצי שיעור מותר וכ"כ האג"מ (ד - ע"ד - י"ט) ולכן נפל לתוך מנעלו צרור ברה"ר אין צריך לעמוד ויכול לילך למקומו

ג) עיין בשש"כ (י"ח - הערה ח) דנכון להיזהר היכא דאפשר לנקר בין השיניים את שיורי האוכלין קודם שיוצא לרה"ר (בשם מנחת שבת) ובשם הגרש"ז אויערבך כתב דאפשר הר"ז בטיל לגבי הגוף וצ"ע למעשה ומ"מ לא נזכר בשום מקום שחייב אדם לשטוף פיו לפני שיצא לרה"ר כמו בב"ח (י"ד פ"ט - ה)

III. אם לבישת כובע על הראש ומטפחת על הצואר נחשב הנחה דרך הליכתו ברה"ר

עיין באג"מ (ז - קי"ג) דהוה הנחה וראיתו משבת (תוס' י"ח - ד"ה לא יעמוד) דהבלעה היא ההנחה אף שלא הגיעה האכילה לתוך מעיו עדיין ולא דמי לאחד שהניח חפץ על חברו שהוא מהלך (שנת קנ"ג:) ודומה למכתבן כשהוא מהלך דכתיבתן זו היא הנחתן (שנת פ:) אף שאינה הנחה ממש כיון שעכ"פ שיין להחשיבה הנחה בזה שבטלין להגוף או להקלף הוא בדין הנחה גמורה ונמצא לפ"ז שבשכח והוציא מטפחת דרך משא מהבית או יארמילקע בכיס בגדו אסור לו כשנזכר ברה"ר ללבשם דרך הלוכו וצריך שתיכף כשנזכר יזרוק להו כלאחר יד ואח"כ יקחנו וילבשנו שאסור לו לישא כל הדרך אף בריצה

IV. בענין אצולי טינוף

א) אם מותר לאשה לצאת בשבת במוך כדי שבגדיה לא יטנפו בדם עיין בשו"ע (ש"ה - י"ג וי"ד) דדינו של נדה שקושרת בגד לפניה שלא תתלכלך בדם כדין הזב בכיסו (שנת י"ח:) שלא יטנף בה אמנם דבר שהוא מלבוש מותר אפילו אם אינו לובשו אלא משום אצולי טינוף ועיין באג"מ (י"ד ג - מ"ז ג) כשהנדה שופעת דם שיש לה צער הגוף מותרת וגם מותר לקשור איזה חתיכת בגד אף לפניה לבד (ש"ה - י"ג) אמנם כשאינה שופעת ויש לה לחוש רק לטיפות על בגדיה אסור דצער של בגדים דאינם נקיים אינו עושה שיתחשב דרך מלבוש (מ"ב ש"ה - סק"ג) ואין חשיב תכשיט כמחט שסוגרת מפתחי חלוקה דהתם נתבטל להבגד ועיין באג"מ (ג - מ"ז) דבמוך דחוק להפסק טהרה שהוציאה בבין השמשות אולי יש להתיר משום שחשוב לכל הפחות הוצאה כלאחר יד ואין שבותים בבין השמשות וצ"ע ולמעשה לא הורה כן

ב) לבישת מעיל גשם דק מפלעסטיק על בגדו מותר אפילו הוא רק לאצולי טינוף שהוא דרך לבישה (ש"ה - י"ד) אמנם להתעטף בשעת גשמים בחתיכת פלעסטיק שאין לו שום צורת הבגד דינו כתיבה על ראשו ואסור (מ"ב ש"ה - סק"ג להרא"ש) אמנם דעת הרשב"א דאפילו שק ממש מותר וכן פסק רב יוסף שלום אלישיב למעשה ועיין בספר הלכתא רבתי לשבת (דף רע"ז)

ג) מטפחת גשמים שלובשים הנשים על ראשן שרי לצאת בו משום שחשוב שהיא מתעטפת בו דאף בראשה בלבד ואפשר אפילו אין הגשמים יורדים וגם משום דאתי לאצולי מצער הגשמים להגוף (אג"מ ה - ק"ח - ק"י) וכן כובע של פלעסטיק החדש שמשתמשים האנשים על כובעם יש להתיר מטעם הנ"ל ועיין בשיעורים 205 & 40

Tapes available at Torah Tapes on הוצאה - 29, 35-43, 86-88, 111, 197, 247, 251 and Night Kollel Tapes # 80 & 82

נצפס לטלו' נשאול' אבי' אורי' ר' אליעזר ליפא ב"ר יעקב ארזי' ע"ה וצ"ל אורי' באשה רחל ב"ר גרשון חנוך העני' הכפן ע"ה